

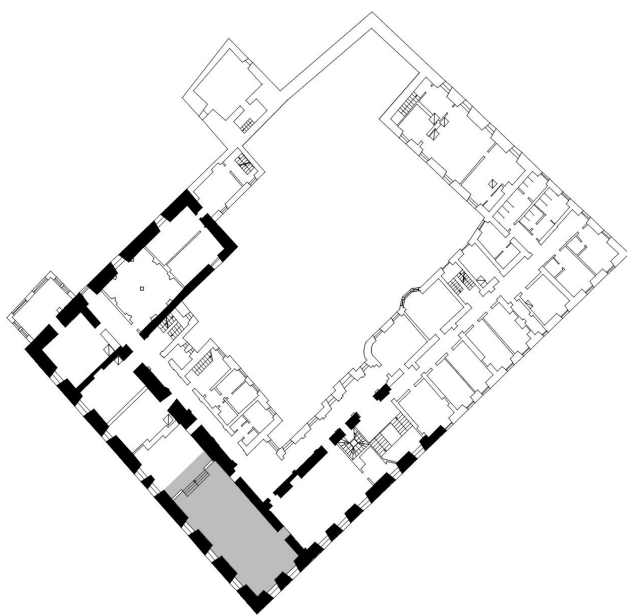
Ievads.

Pamatojoties uz pasūtītāja sastādīto projektēšanas (darba) uzdevumu izstrādāts Dundagas pils Lielās zāles grīdas nomaiņas (pārbūves) projekts.

Tajā paredzēta grīdas seguma nomaiņa un skatuves podesta risinājumu izstrāde, kā arī pārseguma pastiprināšanas pasākumi līganības samazināšanai, kā to nosaka Pasūtītāja projektēšanas uzdevums, kas pamatots ar telpas funkcijas saglabāšanu un audio vizuālā aprīkojuma komunikāciju izbūvi grīdas konstrukcijā.

Dundagas pils ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis ar Nr.6739, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 29.10.1998. rīkojumu Nr.128, publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 18.12.1998.

Vēsturiskā izziņa.

Attēls 1. Pils 2.stāva shēma ar sākotnējo sienu un projektējamās zāles novietojumu.

Pils celtniecībā izdalāmi vairāki būvperiodi. Tie fiksēti vairākās līdz šim veiktajās izpētes atskaišu materiālos.

Saskaņā ar pētījumu rezultātiem, visdrīzāk pirmais tika uzcelts dienvidrietumu dzīvojamais korpus un pēc tam pakāpeniski vēl divi - visiem sākotnēji bija divi stāvi. Pirmais - vidējais korpus - atradās iepretī grāvim, šādi aizšķērsojot ceļu tālāk uz pussalu. Abi sānu korpusi bija īsāki. Ceturtajā pusē sākotnēji bija nocietinājumu mūris. Vidū bija plašs pagals. Ieeja pilī atradās ziemeļrietumu sienā aiz dzīvojamā korpusa. Pēc 1872. un 1905.gada ugunsgrēkiem šiem korpusiem priekšā uzceltas jaunas piebūves. Pils sākotnējās, pret pagalmu vērstās sienas mūsdienās atrodas pils

iekštelpās.

Attēls 3. Zāles fragments. 1979.gads.
KPRPK fotonegatīva Nr. 61256.

Attēls 2. Zāles fragments. 1979.gads.
KPRPK fotonegatīva Nr. 61257.

Lielā zāle atrodas Dienvidrietumu korpusa stūrī pie Dienvidaustrumu korpusa 2.stāva līmenī. Tā kā sākotnēji pils

korpusi bijuši 2 stāvu augstumā, tad var pieņemt, ka zāles sienās varētu būt saglabājušās pils sākotnējās mūra konstrukcijas.

Pils atjaunošanu, kuras laikā Lielā zāle ieguva pašreizējo izskatu, uzsāka 1909.g. Projekta izstrādāšanai un būvdarbu vadīšanai tika pieaicināts H.Pfeifers-Braunšveigs. Ēku atjaunoja un būvēja savam laikam modernos materiālos - dzelzsbetona pārsegumi, centrālā apkure. Arī zālei ir dzelzsbetona pārsegums ar kesonos sadalītu griestu kompozīciju.

Par Grīdas konstrukcija, kā to apliecina tehniskās izpētes atzinums, dzelzsbetona plākšņu uz tērauda velmēju sijām, no

*Attēls 4. Zāles fragments. 1979.gads.
KPRPK fotonegatīva Nr. 61256.*

apakšas apmests. Uz sijām koka lāgas ar segumu un parketa dēlīšu virskārtu. Pārseguma konstrukcija kopumā izveidota pēc 1980.gada, kad demontētas 1.stāva pārseguma velnes un telpas sadalošās starpsienas. Par to liecina 1979. - 1980. gadā veiktā pils vēsturiskā un arhitektoniskā izpēte, kuru veica Kultūras Pieminekļu Restaurēšanas Projektēšanas Kantora darbinieki Roberts Malvess, Gunārs Erdmanis u.c.

Pirms 1979.gada grīdai bijis dēļu segums (skat. Attēlu 4). Tās datējums nav zināms, taču grīdas dēļu platums varētu liecināt, ka tā drīzāk datējama ar 20.gadsimta vidu, kad pils pārkārtota skolas vajadzībām un zāle piemērota sportam.

Esošā situācija.

Pils Lielā zāle ar platību 131,3m² un tai blakus esošā skatuve (telpa 74 ar platību 52,1m²) tiek izmantota kā Dundagas Kultūras pils publisku pasākumu telpa ar ietilpību līdz 80 apmeklētājiem.

Telpas grīda atsevišķās zonās pie logailām ir sliktā tehniskā stāvoklī, grīdas konstrukcija ir satrupējusi. Lai arī grīda ir kopta, tā zaudējusi estētisko pievilcību.

Grīdas konstrukcijai jaušama šūpošanās, kad apmeklētāji pārvietojas pa zāles vidusdaļu. Tas atsaucoties uz tehniskās

izpētes atzinumu, liecina par 20.gadsimta 80.tajos gados būvētā pārseguma līganumu.

Skatuves daļā izbūvētie podesti un avanscēna ir par mazu, to vizuālais un tehniskais noformējums ir neapmierinošs.

Nolietotojušies ir padomju laikos izgatavotie sienas paneļi, kuriem atlīmējies un saplaisājis finierējums. Arī tie ir kļuvuši estētiski nepievilcīgi un pārbūves laikā nepieciešams izvērtēt šo paneļu tālāko likteni.

Bijušo krāšņu nišas daļēji – paneļu līmenī aizbūvētas.

Zāles skatītāju daļā pie sienām uzstādīti 2 kronšteini ar priekšgaismām pasākumu norišu izgaismošanai. Šāds gaismu izvietojums un daudzums ir nepietiekams optimālai pasākumu izgaismošanai.

Esošo logailu un durvju ailu aizpildījums ir apmierinošs un neprasa tūlītēju to nomaiņu.

Telpas griestos dūmu-karstuma detektori – telpa pieslēgta ugunsgrēka atklāšanas un signalizācijas sistēmai.

Projekta priekšlikums.

Projekts paredz Lielās zālēs grīdas nomaiņu un pārseguma pastiprināšanu, lai samazinātu konstrukcijas līganumu.

Lai to paveiktu, paredzēts demontēt esošo grīdas segumu un grīdas konstrukciju, veikt mūru apstrādi ar fungicīdiem zonās, kur demontējamās koka konstrukcijas skārusi trupe, uzstādīt papildus nesošās tērauda velmējumu sijas (saglabājot esošās, kā arī pārseguma plāksnes un izdedžu aizbērumu).

Uz pastiprinātās pārseguma nesošās daļas paredzēts montēt jaunu grīdas konstrukciju, to līmeņojot un atdalot no pārseguma nesošās daļas ar akustiski izolējošām starplikām. Papildus tam paredzēts starpsiju un lāgu telpā ieklāt minerālvates skaņu akustisku slāpējošo izolāciju.

Grīdas segumam paredzēts parkets, kura kompozicionālais risinājums atbilstošs 20.gadsimta sākumam – laikam, kad izveidota lielā zāle, tajā skaitā griestu kesonu tipa dzelzsbetona pārsegums.

Paredzēts izmantot ozolkoka dēļišus ar izmēru 476x68x15(h), kuri likti diagonāli orientētā šaha rakstā, pa zāles brīvā geīdas laukuma perimetru paredzēta ierāmējošā josla, kurā papildus ozolam iestrādājamās tumšākas nokrāsas cēlkoka joslas. No dekoratīvā ierāmējuma līdz sienām risināts stateniski liktu dēļišu laukums. Papildus tam logailas nišās iestrādāti atsevišķi ierāmēti laukumi.

Skatuves daļā paredzēts izbūvēt avanscēnu 1,04m platumā. Zem avanscēnas 5 mobili skatuves podesti, kurus katru pēc vajadzības var novietot kā avanscēnas priekšā, tā arī noslēpt zem tās. Mobilie podesti un avanscēnas konstrukcijas no 24 un 40mm bieza saplākšņa, krāsotas.

Zem avanscēnas abās tās malās blakus podestiem slēptas zemo frekvenču (subwoofer) akustiskās sistēmas, pie tām paredzēts pieslēgt top akustiskās sistēmas, kuras novietotas virs avanscēnas grīdas pie skatuves portāla sienas.

Grīdas konstrukcijā paredzēts izbūvēt nepieciešamās komunikācijas pasākumu apskaņošanai, vizuālajai projekcijai, kā arī izgaismošanai dažādiem norišu scenārijiem. Tās izvietotas gludsienu PP caurulēs grīdas lāgu līmenī, lai pēc iespējas mazāk komunikāciju ieguldīšanā tiktu aizskartas sienas.

Kopumā saglabātas visas nesošās sienas, to aillas, sienas tiks krāsotas. Krāsota paredzēta sienas daļa, kuru šobrīd klāj pēc 1980.gada izgatavotie paneļi. Tā kā to tehniskais un vizuālais stāvoklis, kā arī amatnieciskā izpildījuma piemērotība vēsturiskajam interjeram nav atbilstoša, paneļus paredzēts demontēt, veikt uz sienas esošās apdares krāsu izpēti un autoruzraudzības kārtībā pieņemt lēmumu par vēsturiskos apdares risinājumu atveidošanas iespēju.

Projekta risinājumi paredz esošās krāšņu nišas aizbūvēt pilnā augstumā, paredzot vietu ventilācijas stāvvadiem.

Ventilācijas, tajā skaitā stāvvadu risinājumi 1.stāvā plānotajai kafejnīcas virtuvei, kā arī pašas zāles ventilācijas risinājumi atsevišķā projektā.

Projekta risinājumi neskar esošo durvju un logu aillas, kā arī to aizpildījumus. Durvju un logu tehniskais stāvoklis uzskatāms par apmierinošu.

Projekta risinājumi paredz sakārtot esošo elektroinstalāciju darba zonā un ierīkot funkcijai un normatīviem atbilstošs pasākumu apgaismojums.

Pārējie inženiertīkli šī projekta ietvaros netiek skarti.

Būtiskas prasības būvdarbu organizēšanā.

Jāņem vērā, ka telpu pārbūves darbu gaitā var tikt atklātas līdz šim nezināmas apdares un ēkas interjera detaļas un konstruktīvie mezgli.

Pārbūves darbu gaitā nepieciešama restaurācijas darbu autoruzraudzība, lai izvēlētos optimālos risinājumus atsevišķu detaļu restaurācijā, saglabāšanā vai pārvietošanā, kā arī jaunatklāto elementu fiksācijā un ekspozīcijas iespēju izvēlē.

Būvprojekta vadītājs, arhitekts:

A. Špaks

